

Vänersborgs kommun

Revisorerna

Kommunfullmäktige i
Vänersborgs kommun

Revisionsberättelse för år 2012

Vi har granskat kommunens verksamheter och räkenskaper samt, genom utsedda lekmanrevisorer, verksamheterna i AB Vänersborgsbostäder, Fastighets AB Vänersborg, Vatten-palatset Vänerparken AB och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB för år 2012.

Vi bifogar en redogörelse för vår granskning 2012 och sammanfattar våra iakttagelser enligt följande:

Vi är kritiska till förekomsten av underbudgetering samt informella och sk tysta medgivande till underskott. Det gäller särskilt socialnämnden samt barn- och ungdomsnämnden. För detta bär kommunstyrelsen ett särskilt ansvar. Vi anser att kommunstyrelsen för egen del och genom sin uppsiktsplikt över nämnderna samt som beredningsorgan till fullmäktige skall verka för att detta snarast upphör.

Vi har inte funnit skäl till anmärkning.

Vi anser att kommunens redovisning är rättvisande och tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Vänersborg 2013-04-09

Benny Jonasson
Ordförande

Thomas Boström
Vice ordförande

Åke Claesson

Magnus Cassel

Eva Jonsson

Lave Thorell

Peter Lénberg

Redogörelse för granskning år 2012

Med hänvisning till kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för 2012.

PwC har biträtt oss vid revisionen. Vi har haft ett anslag på 1,1 mkr. Vi redovisar ett överskott med 0,1 tkr exkl resultatöverföring från 2011.

Vår uppgift enligt kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionsred är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som sker inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Genom vår granskning skall vi få ett underlag för prövning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövning och en bedömning av om nämnderna och enskilda förtroendevalda skall rekommenderas ansvarsfrihet. Vidare skall vår granskning medverka till en positiv utveckling av verksamheten så att den blir mer ändamålsenlig och att den interna kontrollen förbättras.

Utifrån en väsentlighets- och riskanalys har vi granskat styrelsens och nämndernas verksamheter i enlighet med god revisionsred och vår revisionsplan. Fördjupande granskningar har bedrivits i projektform och avser bedömning om kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Inom redovisningsrevisionen har granskningar genomförts avseende intern kontroll och säkerhet i system och rutiner samt om räkenskaperna, årsredovisningen och delårsrapporten är rättvisande.

Vi har i rapporter till kommunstyrelsen och berörda nämnder redogjort för resultatet av våra granskningar. Rapporter från dessa granskningar, som utförts av PwC, innehåller ibland kritik för brister men också förslag till åtgärder och utveckling. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa rapporter.

Årlig verksamhetsgranskning och redovisningsrevision

Granskning av försörjningsstöd och samverkan med AME.

Vi har genomfört en granskning av om Socialnämnden säkerställer att de som är beroende av ekonomiskt bistånd får tillgång till insatser för att i framtiden klara sin försörjning på egen hand, samt att de får ett värdigt bemötande.

Vår slutsats:

Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden säkerställer att de som söker ekonomiskt bistånd får ett värdigt bemötande.

Men vi anser inte att socialnämnden säkerställer att de som är beroende av ekonomiskt bistånd får tillgång till insatser för att i framtiden klara sin försörjning.

- Nämnden har antagit mål som tydligt visar inriktningen, men upprättade riktlinjer och organisationen är inte utformade på så sätt att de i praktiken kan fungera som stöd i arbetssätt och handläggning. Vi bedömer att det finns diskrepans mellan nämndens mål och den verksamhet som bedrivs. Vi bedömer att det finns ett stort behov av att revidera och renodla riktlinjerna.
- Av dokumentationen och intervjuerna går det inte att utläsa att dessa genomförts på ett strukturerat och likartat sätt.
- Det finns resurser och metoder för att bedöma de sökandes behov av insatser men dessa används inte i någon större utsträckning.

Både i nämndens mål och i förvaltningens egna planer trycks på vikten av att genomföra individuella planer och att följa upp dem. Det är otydligt vem i verksamheten som har detta ansvar och det görs inte heller i någon större utsträckning.

Det saknas också en ändamålsenlig internkontroll som ur ett verksamhetsperspektiv skulle kunna fånga upp de brister som redovisas ovan.

Det är troligt att försäkringskassans nya regler har inneburit ökade kostnader för kommunen. Men detta följs inte upp av socialnämnden och det går därför inte att avgöra i vilken utsträckning dessa påverkar kostnaderna.

Granskning av tillsyn och uppföljning av placeringar på HVB-hem

Vi har genomfört en granskning av om socialnämnden säkerställer att de barn och unga som placeras på institution, HVB-hem, får en god vård.

Vår slutsats:

Den sammanfattande bedömningen är att socialnämnden i huvudsak säkerställer detta och i övrigt följer placeringar på ett tillfredsställande sätt. Detta sker bl a genom att kontinuerligt ta del av uppföljningar och i övrigt följa vården av placerade barn, beslutfattande, överväganden och omprövningar. Det finns lättillgängliga och ändamålsenliga ramavtal som säkerställer tillgång till kvalitativ god vård på behandlingshem och såväl statliga som privata institutioner besöks regelbundet i samband med placeringar.

Vi anser att det också finns brister som vi vill uppmärksamma.

- Det saknas rutiner inför placering på HVB.
- Det saknas rutiner för vilka kontroller som ska ske vid eventuell direktupphandling av institutioner utanför ramavtalet.
- Utredningsmetoden BBIC skulle kunna säkerställa att uppföljningarna av placerade barn sker i enlighet med lagstiftningen. Granskningen visade dock att det inte är säkerställt att barnen kommer till tals i enskilda samtal.
- Vi bedömer det som en allvarlig brist att inte genomförandeplaner används såsom både lagstiftning och styrdokument anger.
- Det är vidare en brist att detta inte uppmärksammats i internkontrollen.

Uppföljande granskning av hur Vänersborgs kommun införlivar barnperspektivet i sin verksamhet

Vi har genomfört en uppföljande granskning av hur Vänersborgs kommun införlivar barnperspektivet i sin verksamhet.

Vår slutsats:

Granskningen visar att det inte skett någon större förbättring utifrån framförda synpunkter från 2008. Vi revisorer riktar därför kritik mot berörda styrelse och nämnder.

Det är visserligen positivt att ”barn och ungdomsperspektivet” lagts till som ett av fem generella perspektiv som allt utvecklingsarbete skall präglas av. Eftersom dessa inte bryts ner i målkedjan eller följs upp på annat sätt är det svårt att se några effekter av detta i praktiken.

Vi har noterat att samtliga reglementen för närvarande ses över. Detsamma gäller kulturplanen, där barnkonventionen uppges komma ingå på ett tydligare sätt. Förvaltningarna uppger att verksamheterna försöker arbeta med frågan, vilket framförallt syns inom socialförvaltningen, där ett antal rutiner och mallar tagits fram.

Granskningsrapporten från PwC tar också upp några delvis nya frågeställningar och förslag som vi revisorer anser vara angelägna.

- Kommunstyrelsen bör överväga att tydligare styra nämndernas redovisning av barnperspektivet i deras verksamhetsberättelser.
- Barn- och ungdomsnämnden bör undersöka orsakerna till ungdomsrådets negativa utveckling de senaste åren bör. Vidare anser vi att ungdomsrådets roll bör klargöras.
- Barn- och ungdomsnämndens modell, med att hänvisning till barnkonventionen i beslut som rör barn- och ungdomar, bör övervägas av fler nämnder.
- Nämndernas skall i alla frågor som berör barn exempelvis trafikfrågor, boendefrågor, översiktsplaner och detaljplaner beakta barnperspektivet. I en barnkonsekvensanalys skall barnet, barnen eller genomsnittet av barnen som berörs av beslut komma till tals. Analysen skall ingå i beslutsunderlaget och bör dokumenteras.
- Vidare anser vi att samverkansformer för brukarsamverkan med barn kan utvecklas.

Vi erinrar om att kommunfullmäktige i sitt svar på en motion 1999 i frågan uttalande att ”fullmäktige förutsätter att styrelse och nämnder beaktar barnperspektivet”.

Uppföljande granskning av Stratsys

Vi har gjort en uppföljande granskning av den revisionsrapport som presenterades i mars 2010 gällande kommunens arbete med ledning och styrning samt användandet av IT-verktyget Stratsys för detta ändamål.

Syftet med granskningen är att se vilka åtgärder som genomförts under de två år som gått sedan den tidigare granskningen.

Vid granskningen 2010 konstaterades att ”systemet är avsett för ändamålet och uppfyller funktionellt sett vad som är nödvändigt för ett bra informationsutbyte/rapportering mellan kommunstyrelseförvaltningen och de övriga förvaltningarna”. Ett antal förbättringsförslag / rekommendationer lämnades i rapporten.

Vår slutsats:

Den uppföljande granskningen visar att de förbättringsförslag/rekommendationer som lämnades i rapporten i mars 2010 i huvudsak fortfarande gäller. Inga större förändringar eller åtgärder har genomförts med anledning av dessa punkter i dagsläget. Dock har ett förbättringsarbete påbörjats i kommunen.

Våra rekommendationer är att Vänersborgs kommun:

- Beaktar de förbättringsförslag vi tidigare lämnat i det utvecklingsarbete som nu påbörjats i Vänersborg.
- Genomför en översyn av målstyrningsstrukturen. Att målkedjan förtydligas och antalet målnivåer ses över samt att mängden mål på olika nivåer ses över så att kommunfullmäktige i högre grad inriktar sig på att ta ut en färdriktning (VAD skall göras) och lämna detaljstyrningen kring (HUR skall det genomföras) till förvaltningarna.
- Fastställer över hur lång tid utvecklingsområden med inriktningsmål och kommunfullmäktiges förväntade resultat skall gälla. Det vill säga skall de exempelvis vara treåriga, gälla för en mandatperiod eller någon annan tidsram.
- Gör ett ställningstagande kring vilka nivåer målen skall brytas ned i systemet, för att säkerställa styrningen från vision till verksamhetsnivån.
- I större utsträckning tillser att användare i systemet är de som ansvarar för måluppfyllelsen, för att säkerställa styrningen och att målen får effekt ute i verksamheten. I och med det projekt som nu startat kring att införa Stratsys i verksamhetsstyrningen på alla nivåer finns förutsättningar för att systemet blir ett tydligare verktyg för styrning och ledning.

Uppföljande granskning av fakturering för livsmedelstillsyn

Vi har genomfört en uppföljande granskning av tidigare revisionsrapport och revisionskrivelse från år 2009 gällande granskning av rutiner vid livsmedelstillsyn.

Vi revisorer anser att nämnden bör fatta ett beslut om finansieringsgraden liksom att göra en korrekt avgränsning av kostnader i underlaget för beräkning av tillämpad timtaxa. I bokslutet för 2011 uppgick intäkterna till 80% av kostnaderna. Kommunen bör utföra tillsyn utifrån den vid respektive års början debiterade avgiften enligt mall. Med en tydlig målsättning betr tillsynens inriktning och omfattning och tillsynens resursanvändning förutsätter revisorerna att tillsynens intäkter och kostnader – avseende såväl registrerings, tillsynsavgift som extra avgift – balanserar på den fastställda finansieringsgrad som nämnden har att ta ställning till.

Vår slutsats:

Granskningen visar att det fortfarande finns oklarheter och brister i rutiner och den interna kontrollen.

I övrigt instämmer vi med de förslag till åtgärder som framförs i rapport från PwC.

- Det bör i budgeten (tillsynsplanen) anges planerad grad av självfinansiering och vilken nivå som timtaxan bör ligga på för att uppnå önskvärd grad av självfinansiering.
- I samband med åtminstone delårsrapport och årsredovisning bör nämnden erhålla en detaljerad avstämning av tillsynsplanen. På så sätt sker en uppföljning som vid budgetering och mot budgeterade timmar.
- Debiteringslistan bör även innehålla uppgift om beslutat antal timmar per objekt och en totalsumma för samtliga objekt.

Granskning av rutiner och intern kontroll för uppbörds-kassor

Vi har översiktligt granskat rutinerna och den interna kontrollen vid kontanthantering för uppbörds-kassor. Granskningen har efter intäktsanalys genomförts vid nedanstående verksamheter vid oanmälda besök.

- Huvudkassan på kommunens ekonomikontor – Kommunstyrelsen
- Birgers restaurangskola – Gymnasieförvaltningen
- Butik Unik – AME/Gymnasieförvaltningen
- Servicecentralen Café och Bageri – AME/Gymnasieförvaltningen
- Återvinningscentral (reningsverket) – Samhällsbyggnadsförvaltningen
- Kommunhusets Cafeteria - Samhällsbyggnadsförvaltningen
- Fantasia – Socialförvaltningen

Ansvariga nämnder för verksamheterna ovan är Gymnasienämnden, Socialnämnden, och Samhällsbyggnadsnämnden. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens huvudkassa på ekonomikontoret som bland annat har till uppgift att registrera och bokföra inbetalningar från kommunens uppbörds-kassor.

Vår slutsats:

Vi bedömer att Vänersborgs kommun inte har en tillräcklig intern kontroll vad gäller rutiner för kontant hantering vid uppbörds-kassor inom de nämnder och verksamhetsområden som vi granskat.

Vi anser att det finns flera viktiga förbättringar av den interna kontrollen som måste genomföras. Det gäller både utveckling av rutiner och bättre efterlevnad av de rutiner som skall gälla.

- Anvisningarna för kontanthantering är bra utformade men de kan ändå behöva förtydligas;
  - Det bör anges i de centrala anvisningarna att det skall finnas en kassansvarig och det skall även framgå vem som har mandat att utse en kassansvarig samt hur detta skall dokumenteras.

- Det skall också anges på kassarapport eller annat redovisningsunderlag vem som är kassansvarig.
  - Kassaansvarig skall också utkvittera gällande anvisningar för uppbörds-kassa.
  - Det bör klargöras att det inte är tillåtet att göra kassalådöppning utan bifogade förklaringar eller slå ut ett X kvitto för att kontrollera kassan innan dagsavslut.
  - Det bör också tydligt anges att faktiska kassadifferenser skall bokföras i redovisningen.
  - Vi föreslår också att de centrala anvisningarna kompletteras med en skriftlig rutinbeskrivning för hur insättning av kontanter via insättningsbox skall göras.
  - Det bör fastställas att växelkassor och handkassor inte får sammanblandas eller slås ihop ute på uppbördsenheterna vilket sker idag.
  - Rutinerna för utkvittering av dessa båda kassor bör därför ses över så att man erhåller aktuella och separata förteckningar och uppbokade skuldkonton för dels handkassor och dels växelkassor. Därutöver anser vi att växelkassans storlek alltid skall anges på kassarapporten.
- Rutinerna för uppbörds-kassor bör enligt vår bedömning ingå i kommande års gemensamma interna kontrollplaner då en granskning av detta område senast gjordes under år 2000.
  - Vi anser att ekonomikontoret har ett tillsynsansvar för de centrala anvisningarna för uppbörds-kassor. I detta ligger då rimligen också ett ansvar för att aktivt och systematiskt löpande följa upp att redovisning av kontanter sker i enlighet med de centrala anvisningarnas bestämmelser om att inte för stora belopp skall redovisas vid varje tillfälle samt att det inte går för lång tid mellan varje redovisning. Vi anser också att de åtgärder som vidtas och den kontroll som utövas inom detta område bör dokumenteras.
  - Vi anser att ekonomikontoret varje kvartal bör ta ut en samlad rapport som innefattar alla kontanta insättningar fördelade på respektive uppbörds-kassa. Detta som ett komplement till annan granskning och kontroll av de kontanta insättningarna på ekonomikontoret men även i syfte att ge ett bättre underlag för intern kontroll av ekonomikontorets tillsynsansvar.
  - Vi föreslår avslutningsvis att samtliga uppbördsenheter i kommunen bör förbättra rutinerna för uppbörds-kassor avseende förvaring av kontanter och förvaring av nycklar till kassaskåp.

Granskning av rektors styrning och ledning

Vi har under året granskat om barn- och ungdomsnämnden, genom uppdrag samt förutsättningar för varje enskild rektor, säkerställer att grundskolans verksamhet optimeras och bedrivs i enlighet med gällande styrdokument.

Vår slutsats:

Vi bedömer att man som rektor i Vänersborgs kommun har ett i huvudsak tydligt uppdrag med rimliga förutsättningar. Men vår granskning visar också att det finns behov av förbättringar.

- Vi vill särskilt understryka att barn- och ungdomsnämnden behöver analysera orsakerna till den låga måluppfyllelsen i grundskolan. Relevanta åtgärder har vidtagits, och planeras, men varje enskild rektors pedagogiska ledarskap behöver stärkas. Som ett led i detta arbete rekommenderar vi nämnden att utveckla former för dialog med rektorerna, vilket i dagsläget saknas.

- Den ständigt återkommande frågan om otillräckliga resurser är en fråga om styrning och ledning, som bör ges hög prioritet – i syfte att undanröja vad som kan uppfattas som otydlighet i uppdraget och därmed utgöra hinder för utveckling och förbättring.
- Vi rekommenderar att nämnden utifrån gällande skollag ser över verksamhetens organisation vad avser indelning i skolenheter. Vår bedömning är att Centrala skolenheten inte utgör en skolenhet i skollagens mening. Det formella rektorsansvaret blir därmed otydligt.
- Modellen för resursfördelning begränsar på de små enheterna rektorernas möjligheter att kunna ta sitt ansvar i enlighet med gällande styrdokument.

Granskning av Delårsrapport per 2012-08-31

Vi har granskat kommunens delårsrapport i syfte att bedöma om den upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed och att den uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper.

Vår slutsats:

Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt är rättvisande. Men det finns också avvikelser mot kommunal redovisningslag och rekommendationer som vi måste påtala.

- De befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden är inte i enlighet med rekommendation men sker med hänvisning till god ekonomisk hushållning.
- Semesterlöneskuldens förändring är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2011.

Vi delar Kommunstyrelsens bedömning att kommunen för hela 2012 kommer att klara balanskravet och de finansiella målen avseende resultatnivå, kassalikviditet och pensionsåtaganden. Soliditeten ökar inte som målet anger, men den minskar inte heller.

Det är enligt vår bedömning viktigt att nämnderna fortsätter det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna. Prognostiserade underskott är ett stort hot mot kommunens finansiella styrka och möjlighet att på längre sikt klara de finansiella målen. Med hänvisning till att nämnderna prognostiserar stora budgetunderskott anser vi att nämndernas styrning, med varierad grad, inte är tillräcklig. Årets resultat och positiva utfall utifrån finansiella mål klaras pga en stor engångspost på 35 mkr avseende återbetalning av försäkringsavgifter för 2007-2008 från AFA.

Delårsrapporten innehåller en redovisning av måluppfyllelsen (resultatet) utifrån fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De flesta målen/resultaten bedöms kunna uppnås. Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen utifrån delårsrapporten eftersom underlaget och rapporteringen är mycket översiktlig och svår att verifiera.

Det är angeläget med en fortsatt utveckling av målformulering och metoder för uppföljning och utvärdering i syfte att styra verksamheten. Men vår bedömning är att delårsrapporten uppfyller

syftet att ge kommunfullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

Granskning av Årsredovisning 2012

Granskning av årsredovisningen skall bedöma att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen samt att årsredovisningen uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vår slutsats:

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper med undantag av 20 mkr i extra pensionsavsättningar som nu uppgår till 75 mkr. Motivet till dessa extra avsättningar uppges vara att kommunen vill konsolidera den ekonomiska ställningen med hänvisning till kommunallagens krav på "god ekonomisk hushållning".

Följsamheten till god redovisningssed är i övrigt mycket god, men kan förbättras ytterligare avseende redovisning operationell leasing. Periodisering av stadsbidrag (förutbetalda intäkter) sker på ett mer noggrant sätt 2012 än 2011.

Förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska situation. Analyser och bedömningar är utförligt beskrivna och välgrundade.

Kommunen klarar samtliga fyra finansiella mål som fullmäktige beslutat om. Dessa gäller resultatnivå, soliditetsutvecklingen, eget kapital i förhållande till pensionsskuld inom linjen samt kassalikviditeten.

Socialnämnden redovisar ett underskott med - 5,1 mkr (- 6 mkr), gymnasienämndens underskott blev 4,6 mkr (- 2,8 mkr) och barn- och ungdomsnämnden redovisar ett underskott med - 2,3 mkr. Orsakerna till budgetavvikelserna redovisas tydligt i årsredovisningen.

Kommunen uppnådde för 2012 ett positivt resultat om 39 mkr. Med hänsyn till realisationsvinster (- 0,8 mkr) klarar kommunen kommunallagens balanskrav med stor marginal.

Lagen om God ekonomisk hushållning ställer krav på att det skall finnas en tydlig koppling mellan ekonomi och verksamhet. Kommunens ledningssystem är uppbyggt för att klara denna uppgift. I årsredovisningen, förvaltningsberättelse (övergripande) och verksamhetsberättelsen (specifikt för nämnden), sker uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat.

Årsredovisningen innehåller en kortfattad resultatredovisning som överensstämmer med fullmäktiges beslutade kommungemensamma inriktningsmål (god ekonomisk hushållning). Av de presenterade 25 kommungemensamma målen uppnåddes 16 mål (15 föregående år) 5 mål har inte utvärderats och 4 mål uppnåddes inte. Av de 4 som inte uppnåddes 2011 har 3 mål uppnåtts 2012. Det mål som inte uppnått något av åren är målet "ett gynnsammare företagsklimat".

Analys och målavstämning samt ekonomisk analys av nämndernas verksamhet framgår av nämndsredogörelserna. Dessa är väl strukturerade och rubrikmässigt följer de anvisningar som ekonomikontoret lämnat inför bokslutsarbetet. Men det saknas i allt väsentligt en uppföljning och

redovisning av verksamheternas produktivitet och effektivitet, vilket också skall göras enligt kommunens ledningssystem och styrmodell.

Årlig granskning av kommunens nämnder och styrelser

Vi har i positiv anda träffat företrädare för kommunens nämnder och förvaltningar och diskuterat olika frågor i syfte att stimulera till en förbättrad intern kontroll. Det gäller särskilt nämndernas aktiviteter för uppföljning, utvärdering och styrning i syfte att uppnå beslutade mål och att verksamheten skall utföras inom befintliga ekonomiska ramar. Dessa träffar och granskningsinsatser sammanfattas nedan.

Gymnasienämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, föredragningslistor, ekonomi- och verksamhetsrapporter och övriga handlingar.

Verksamhetsåret 2012 har för nämnden präglats av Kommunfullmäktiges beslut att tillsammans med Trollhättans Stad bilda ett kommunalförbund avseende gymnasie- och vuxenutbildning och av ett fortsatt arbetet med att anpassa lokalanvändningen till verksamheten.

Nämnden har inte fullt ut kunnat hålla sin budget för verksamhetsåret 2012. Underskottet på -4,6 mkr förklaras till en del av ökade interkommunala ersättningar. Nämnden har vidtagit åtgärder för att få en budget i balans för verksamhetsåret 2013.

Socialnämnden

Vi har under året träffat företrädare för nämndens och dess verksamheter. Vi har tagit del av uppföljningar av nämndens verksamhet och ekonomi samt löpande tagit del av protokoll och föredragningslistor.

Socialnämnden bedriver ett medvetet arbete med att formulera mål för de olika verksamheterna. I handlingarna till SN:s sammanträden bifogas månadsuppföljningar av ekonomi och nyckeltal. Vi vill ändå peka på den stora avvikelser i resultatet mot budgeterad kostnad.

Nettokostnaden för Nämnd och administration samt Vård och omsorg är överskattad i budgeten medan nettokostnaden för Individ och familjeomsorg och Omsorg för funktionshindrade är underskattad. Omvärldsläget med växande arbetslöshet borde öka insikten om de ökade kostnaderna.

Kulturnämnden

Vi har löpande tagit del av nämndens protokoll, föredragningslistor och övriga handlingar. Vidare har vi träffat nämndens ordförande och företrädare för verksamheten för en allmän genomgång av 2012 års verksamhet och ekonomi.

Nämndens bokslut för år 2012 visar på ett 0-resultat.

Antalet besökare till filialbiblioteken och huvudbiblioteket har minskat under några år. Besöksfrekvensen på huvudbiblioteket är dock i stort sett oförändrad, 163 800. Även bibliotekens utlåning av medier har under året minskat med 9 % men uppgår ändå till drygt 262 000.

Glädjande nog har antalet besökare på konsthallen och muséet ökat med 25 % resp. 16 % jämfört med år 2011. Antalet barn/unga som deltagit i aktiviteter uppgick under året till c:a 11 000. Antalet utlånade medier minskade med 9 % men uppgick ändå till c:a 163 800.

Under året har en ny biblioteksplan antagits, vars syfte är att göra biblioteken mer attraktiva och fånga upp nya trender.

Relativt nytt för biblioteken i allmänhet är den nya trenden med utlåning av elektroniska böcker. Denna trend kommer med stor sannolikhet att påverka både utlåningsstruktur och ekonomi.

Vänersborgs kommun har som mål att bli Sveriges främsta musikkommun. Exempelvis kan nämnas att Vänersborg blev utsett till årets jazzkommun 2012. Aurora chamber festival, där världsartister och blivande världsartister inom den klassiska musiken samlas två ggr om året i Vänersborg, en vecka på våren och en vecka på hösten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, ekonomi och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar. Under året har vi sammanträtt med förvaltningschefen. Detta har givit oss en tillfredställande information om nämndens organisation, verksamhet och ekonomi.

Byggnadsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, ekonomi och övriga handlingar. Detta har givit oss en tillfredställande information om nämndens organisation, verksamhet och ekonomi.

Samhällsbyggnadsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, ekonomi och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar. Vi har tagit del av den internkontroll som utförts under året. Detta har givit oss en tillfredställande information om nämndens organisation, verksamhet och ekonomi.

Kommunstyrelsen

Vi har följt och hållit oss informerade om kommunstyrelsens verksamhet genom att ta del av protokoll, föredragningslistor, ekonomi och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar samt träff med kommunstyrelsens presidium. Detta har givit oss en tillfredställande information om nämndens organisation, verksamhet och ekonomi.

Barn- och ungdomsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, föredragningslistor, ekonomi- och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar.

En genomgång av 2012 års ekonomiska utfall och grundskolans utbildningsresultat har genomförts med nämndens presidium och förvaltningschef.

Vår granskningsrapport: Rektors styrning och ledning har vid ett särskilt möte diskuterats med nämndens presidium.

Därutöver har besök och genomgång av elevhälsans verksamhet gjorts. Det allmänna intrycket är att detta är en välfungerande verksamhet. Dock finns det ett behov av att samla verksamheten i mer ändamålsenliga lokaler.

2012 var i Vänersborgs kommun andelen elever som nådde samtliga mål i årskurs 9 samt deras genomsnittliga meritvärde lägre än i riket. Även om resultatet har förbättrats marginellt sedan 2011, har Vänersborgs kommun de senaste 5 åren konstant legat under det genomsnittliga värdet för riket.

Vi finner det också oroväckande att andelen elever som är behöriga till något nationellt program i gymnasieskolan har sjunkit med 2,7 % till 84,5%. Även detta värde är lägre än motsvarande värde för samtliga elever i kommunala skolor i riket.

Skollagen ställer som krav att alla barn skall uppnå samtliga mål. Mot denna bakgrund vill revisorerna uppmana nämnden och förvaltningen att intensifiera och stärka det systematiska kvalitetsarbetet för att höja kvalitén på grundskolan.

Barn- och ungdomsnämnden redovisar för 2012 ett resultat på -2,3 mkr. Budgetavvikelserna på de större verksamheterna som barnomsorg och grundskola, är relativt små i förhållande till dessa verksamheters totala kostnader.

Arena/fritid redovisar för femte året i rad ett underskott. För 2012 redovisas ett betydande underskott på -7 Mkr.

Revisionen har i ett flertal revisionsberättelser uppmanat nämnden och förvaltningen att särskilt överväga förutsättningarna för budgeteringen av kostnaderna för Arena/fritid. Vi finner därför det stora underskottet för 2012 mycket anmärkningsvärt.

Revisionen har påbörjat en granskning av hur ett nytt arrendeavtal avs campingen på Ursand tillkommit samt kommunens planer för utveckling av området. Granskningen fortsätter 2013.

Revisionen har under 2012 genomfört två granskningar rörande Barn och ungdomsnämnden verksamhet: Rektors styrning och ledning samt Uppföljande granskning av hur Vänersborgs kommun införlivat barnperspektivet i sin verksamhet.

Överförmyndarnämnden

Vi har hållit oss informerade om Överförmyndarnämndens verksamhet genom att ta del av protokoll och övriga handlingar samt genom ett möte med kanslipersonalen.

Till fullmäktige samt styrelsen och årsstämman i AB Vänersborgsbostäder, org.nr. 556489-0274

Granskningsrapport för år 2012 enligt 11 kap 14 § aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2012.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, styrelseprotokoll och policydokument. Samtal med VD om bolagets verksamhet, organisation och interna kontroll har genomförts.

Bedömning

Vi anser att vår granskning ger oss en rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Vi bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Vänersborg 2013-03-25

Benny Jonasson

Thomas Bodström

Av kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun utsedda lekmannarevisorer

Granskningsrapport för 2012

Jag har granskat Fastighets AB Vänersborgs (org 556015-8726) verksamhet för 2012

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred. Det innebär att jag planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkrat mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att verksamheten håller sig inom de ramar bolagsordningen anger. Jag anser att min granskning ger mig en rimlig grund för mina uttalanden nedan

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt samt att den internkontrollen har varit tillräcklig. Jag finner inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör

Vänersborg 2013-03-25

Thomas Boström

Av kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun utsedd lekmannarevisor

Granskningsrapport för 2012

Jag har granskat Vattenpalatset Vänerparken AB (org.nr 556425-2012) för år 2012

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god redovisningssed. Det innebär att jag planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig

Mitt uppdrag har inte omfattat något granskningsuppdrag från bolagets ägare. Min granskning har utgått från att verksamheten håller sig inom de ramar bolagsordningen anger. Jag anser att min granskning ger mig rimlig grund för uttalanden nedan

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt samt att den internkontrollen har varit tillräcklig. Jag finner inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör

Vänersborg 2013-03-25

Thomas Boström

Av kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun utsedd lekmannarevisor

Till fullmäktige samt styrelsen och årsstämman i Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB, org.nr. 556565-3838

Granskningsrapport för år 2012 enligt 11 kap 14 § aktieförelagslagen

Jag har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2012.

Granskningen har utförts enligt aktieförelagslagen och god sed. Det innebär att jag planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För uppdraget har jag tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, styrelseprotokoll och policydokument. Samtal med VD om bolagets verksamhet, organisation och interna kontroll har genomförts.

Bedömning

Jag anser att min granskning ger mig en rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Vänersborg 2013-03-20

Åke Claesson

Av kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun utsedd lekmannarevisor